

راستی پیدا کنیم

در راستای آشنایی با مسائل جمعیتی جهان، در این شماره نگاهی داریم به شاخص‌های مهم جمعیتی در کشورهای قاره آفریقا. قبل از ملاحظه جمعیت کشورهای آفریقایی، بهتر است شناختی از هریک از شاخص‌های مذکور در واژگان سالنامه جمعیتی سازمان ملل پیدا کنیم:

نرخ افزایش سالانه جمعیت: عبارت است از تعداد افزایش جمعیت نسبت به صد نفر جمعیت متوسط سال

تراکم جمعیت: عبارت است از تعداد جمعیت متوسط سال نسبت به کل مساحت کشور بر حسب کیلومتر

نرخ ازدواج: عبارت است از تعداد ازدواج نسبت به هزار نفر جمعیت متوسط سال.

نرخ طلاق: عبارت است از تعداد طلاق نسبت به هزار نفر جمعیت متوسط سال.

نرخ خام ولادت: عبارت است از تعداد ولادت نسبت به هزار نفر جمعیت متوسط سال.

نرخ عمومی باروری: عبارت است از تعداد ولادت نسبت به هزار نفر جمعیت زنان در سن باروری (۱۵ تا ۴۹ سال).

نرخ خام مرگ و میر: عبارت است از تعداد مرگ و میر نسبت به هزار نفر جمعیت متوسط سال.

نرخ مرگ و میر اطفال: عبارت است از تعداد مرگ و میر اطفال زیر یک سال نسبت به هزار نفر بچه زنده بدنیا آمده.

نرخ افزایش طبیعی جمعیت: عبارت است از تفاضل نرخ خام ولادت و نرخ خام مرگ و میر. توضیح اینکه تفاوت بین این نرخ با نرخ افزایش سالانه جمعیت در ارتباط با محاسبه مهاجرت در نرخ افزایش سالانه جمعیت است. امید زندگی در بدو تولد: عمر متوسط جمعیت است.

سعید سبزیان

سخت اعضای خانواده، مرگ و میر حوادث طبیعی از جمله بارندگی شدید، طغیان رودخانه‌های مسیر کوچ، سیل، بادهای شدید و غیره...

۱۲ - اگر کودکی که در هنگام کوچ به دنیا آمده، پسر باشد، او را «دیندامل» می‌نامند که به معنی «دنبال‌مال» است. در بختیارها علاوه بر این نوزاد پسر را به نام محلی که در آنجا به دنیا آمده است نیز می‌نامند. مانند «بلوطی»، «بردی»، «بازفتی» و غیره.

منابع مورد استفاده

- ۱ - نتایج تفصیلی سرشماری اجتماعی - اقتصادی عشایر کوچنده کشور، تیرماه ۱۳۶۶ - مرکز آمار ایران.
- ۲ - نتایج تفصیلی سرشماری اجتماعی - اقتصادی عشایر کوچنده ایلی بختیاری، تیرماه ۱۳۶۶ - مرکز آمار ایران.
- ۳ - نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۶۵ - کل کشور - مرکز آمار ایران.
- ۴ - نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۶۵ - استان خوزستان - مرکز آمار ایران.
- ۵ - نتایج تفصیلی سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۶۵ - استان چهارمحال و بختیاری - مرکز آمار ایران.

امید زندگی در بدو تولد		نرخ (نسبت به هزار)							تراکم جمعیت	نرخ افزایش سالانه (%)	کشورهای قاره آفریقا
زنان	مردان	افزایش طبیعی	مرگ و میر اطفال	خام مرگ و میر	باروری	خام ولادت	طلاق	ازدواج			
۶۱/۳۸	۵۸/۵۱	۳۲	۸۸	۱۰/۷	۱۹۳/۸	۴۲/۷	-	۵/۷	۹	۳/۸	الجزایر
۳۳/۶	۴۰/۴	۲۵/۱	۱۴۸/۵	۲۲/۲	۲۰۶/۴	۴۷/۳	-	-	۷	۲/۵	انگولا
۴۵/۶	۴۲/۴	۲۹/۵	۱۲۰/۸	۲۱/۲	۲۲۶/۷	۵۰/۷	-	-	۳۶	۲/۸	بنین
۵۹/۳/۸	۵۲/۱/۸	۳۷/۳	۷۶/۲	۱۲/۶	۲۱۴/۴	۴۹/۹	-	۳/۴	۲	-	بوتسوانا
۴۶/۸	۴۳/۷	۲۷/۷	۱۵۰/۳	۲۰/۸	۲۰۷/۷	۴۷/۸	-	-	۲۵	۱/۶	بورکینافاسو
۴۸/۸	۴۴/۹	۲۸/۲	۱۲۴/۸	۱۹	۲۰۶/۸	۴۷/۲	-	-	۱۷۵	۲/۷	بورندی
۵۲/۶	۴۹/۲	۲۷/۸	۱۰۳/۲	۱۵/۸	۱۸۸/۸	۴۲/۹	-	-	۲۲	۳/۴	کامرون
۴۴/۶	۴۱/۴	۲۲/۸	۱۴۲	۲۱/۸	۱۸۹/۶	۴۴/۶	-	-	۴	۲/۹	آفریقای مرکزی
۴۴/۶	۴۱/۴	۲۲/۸	۱۴۲/۸	۲۱/۴	۱۹۰	۴۴/۲	-	-	۴	۲/۳	چاد
۴۸/۸	۴۴/۹	۲۵/۹	۸۱/۸	۱۸/۶	۱۹۳/۳	۴۴/۵	-	-	۵	۲/۶	کنگو
۵۹/۵	۵۶/۸	۲۸/۴	۷۰/۵	۹/۸	۱۵۷	۳۷/۵	۱/۶	۹/۸	۵۰	۲/۷	مصر
۴۲/۵	۳۹/۳	۲۶/۵	۱۵۴/۹	۲۳/۴	۲۱۶/۶	۴۹/۷	-	-	۳۷	۲/۶	اتیوپی
۵۰/۷	۴۷/۴	۱۵/۷	۱۱۱/۹	۱۸/۸	۱۳۸/۵	۳۳/۸	-	-	۴	۱/۶	گابن
۳۶/۵	۳۳/۵	۱۹/۴	۱۷۴/۸	۲۹	۲۰۵/۸	۴۸/۴	-	-	۵۸	۱/۵	گامبیا
۵۴/۸	۵۰/۳	۳۲/۳	۹۸/۳	۱۴/۶	۲۱۰/۹	۴۶/۹	-	-	۵۹	۳/۳	غنا
۴۱/۸	۳۸/۷	۲۳/۳	۱۵۹/۸	۲۳/۵	۱۹۹/۷	۴۶/۸	-	-	۲۵	۲/۳	گینه
۴۴/۶	۴۱/۴	۱۹	۱۴۲/۸	۲۱/۷	۱۷۱/۹	۴۰/۷	-	۰/۸	۲۵	۱/۹	گینه بیسائو
۵۴/۷	۵۱/۲	۴۱/۸	۸۰/۲	۱۴	۲۶۷/۸	۵۵/۸	-	-	۳۶	۴	کیا
۵۲/۳	۴۹/۳	۲۵/۳	۱۱۱/۸	۱۶/۵	۱۷۲/۹	۴۱/۸	-	-	۵۱	۲/۵	لسوتو
۵۰/۷	۴۷/۴	۳۱/۵	۱۳۲/۵	۱۷/۲	۲۲۱/۷	۴۸/۷	-	-	۲۰	۳/۸	لیبریا
۶۰	۵۶/۶	۳۴/۷	۹۶/۵	۱۰/۹	۲۲۳	۴۵/۶	۱/۸	۴/۳	۲	-	لیبی
۵۰/۴	۴۸/۹	۲۷/۹	۶۷	۱۶/۵	۱۹۵/۳	۴۴/۴	-	-	۱۸	۲/۸	ماداگاسکار
۴۱/۸/۶	۳۸/۱/۲	۲۳/۴	۱۳۰	۲۵/۸	۲۰۶/۷	۴۸/۵	۱/۴	۷/۸	۶۱	۳/۸	مالاوی
۴۹/۶/۶	۴۶/۹/۸	۲۵/۸	۱۲۰/۹	۱۸/۸	۲۱۷/۳	۴۳/۲	-	-	۷	۲/۹	مالی
۴۵/۶	۴۲/۴	۲۹/۲	۱۳۷/۳	۲۰/۹	۲۲۵	۵۰/۸	-	-	۲	۲/۹	موریتانی
۴۶/۲	۴۴/۴	۲۵/۴	۱۵۳/۵	۱۹/۷	۱۹۵/۶	۴۵/۸	-	-	۱۸	۲/۸	موزامبیک
۴۹/۹	۴۶/۶	۲۷/۸	۱۱۵/۶	۱۷/۳	۱۹۸	۴۵/۸	-	-	۲	۲/۸	نامیبیا
۴۴/۸	۴۰/۹	۲۸/۸	۱۴۵/۷	۲۲/۹	۲۲۲/۷	۵۱	-	-	۵	۲/۸	نجر
۵۰/۲	۴۶/۹	۳۳/۳	۱۱۴/۲	۱۷/۸	۲۳۰/۷	۵۰/۴	-	-	۱۰/۷	۳/۴	نجره
۴۴/۹	۴۱/۷	۲۵/۵	۱۴۲/۲	۲۰/۹	۲۰۲/۵	۴۶/۴	-	-	۳۴	-	سنگال
۳۵/۵	۳۲/۵	۱۷/۷	۱۷۹/۵	۲۹/۷	۱۹۵/۹	۴۷/۴	-	-	۵۱	۱/۸	سیرالئون
۴۲/۵	۳۹/۳	۲۴/۶	۱۵۴/۹	۲۳/۳	۲۱۱/۷	۴۷/۹	-	-	۷	۲/۸	سومالی
۵۵/۲	۵۱/۸	۲۴/۸	۸۳/۳	۱۳/۹	۱۶۴/۸	۳۸/۷	-	-	۲۷	۲/۵	آفریقای جنوبی
۴۹	۴۶/۶	۲۸/۵	۱۱۷/۸	۱۷/۴	۲۰۳/۲	۴۵/۹	-	-	۹	۲/۹	سودان
۵۲/۲	۴۸/۸	۲۹/۵	۱۰۲/۳	۱۵/۷	۱۹۸/۸	۴۵/۲	-	۲/۸	۵۴	۳	توگو
۶۱/۸	۶۰/۸	۲۳/۸	۸۵/۳	۱۰	۱۵۱/۹	۳۲/۸	۱/۸	۷/۶	۴۴	۲/۸	تونس
۵۰/۷	۴۷/۴	۳۳/۵	۱۱۱/۹	۱۶/۸	۲۲۹/۷	۵۰/۳	-	-	۶۸	۴/۳	اوگاندا
۵۲/۷	۴۹/۳	۲۵/۸	۱۱۴/۸	۱۵/۳	۲۳۰/۶	۵۰/۴	-	-	۲۴	۳/۲	نازانیایا
۵۱/۷	۴۸/۳	۲۹/۳	۱۰۷/۳	۱۵/۸	۱۹۷/۷	۴۵/۸	-	-	۱۳	۲/۶	زیمبابوه
۵۳/۸	۴۹/۶	۳۳	۸۸/۳	۱۵/۸	۲۱۹	۴۸/۸	-	-	۹	۲/۸	زامبیا
۵۷/۴	۵۴	۳۴/۹	۸۰/۲	۱۲/۲	۲۱۵/۲	۴۷/۸	-	-	۲۲	۲/۸	زیمبابوه